

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U005025

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-09-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Циганок Володимир Миколайович

2. Volodymyr M. Tsyhanok

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 02-09-2026

Спеціальність за освітою: 081 Право

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 0000000000

Місцезнаходження: 00000, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 16226

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.63, 10.63.01

Тема дисертації:

1. Соціальний захист військовослужбовців та членів їх сімей
2. Social protection of military personnel and their family members

Реферат/анотація:

1. Дисертація присвячена комплексному аналізу аспектів реалізації права на соціальний захист військовослужбовців та членів їх сімей та пропозицій щодо вирішення виявлених науково-прикладних проблем з огляду на наукоправовий дискурс та судову практику. У роботі розглянуто еволюцію законодавчого регулювання соціального захисту військовослужбовців та членів їхніх сімей, що дало змогу простежити поступовий розвиток правових підходів до гарантування соціальних прав осіб, які проходять військову службу. Визначено, що становлення нормативноправової бази у цій сфері розпочалося з перших років незалежності України, коли держава почала формувати власну систему соціальної політики щодо військових, запозичуючи окремі елементи радянської правової моделі, але поступово адаптуючи їх до нових умов державотворення. У роботі детально розглянуто основні етапи розвитку законодавства – від ухвалення базового ЗУ від 20.12.1991 р. № 2011-XII до сучасного періоду, який характеризується посиленням уваги до

питань соціального забезпечення в умовах війни. Проаналізовано зміни у системі нормативних актів, спрямованих на удосконалення механізмів грошового, медичного, житлового, пенсійного забезпечення, надання пільг, компенсацій і соціальних послуг. Особлива увага приділена тому, як соціальні гарантії адаптувалися до викликів, спричинених воєнним станом, масовою мобілізацією та необхідністю забезпечення підтримки членів родин військовослужбовців, які беруть участь у бойових діях. Теоретичний аналіз дав змогу з'ясувати, що соціальний захист у контексті військової служби має не лише правовий, а й глибокий соціально-економічний зміст. Він виступає засобом забезпечення соціальної справедливості, підтримання суспільної довіри до держави, стимулювання мотивації до служби та зміцнення національної безпеки. У роботі доведено, що ефективна система соціального захисту є невід'ємним атрибутом соціальної держави, а в умовах збройної агресії проти України набуває додаткової ваги як стратегічний чинник обороноздатності. Вона не лише гарантує матеріальну стабільність військовослужбовців і їхніх родин, а й забезпечує моральну та психологічну підтримку, створює умови для збереження високого бойового духу, соціальної згуртованості та довіри до інститутів влади. У процесі дослідження обґрунтовано, що правовий статус військовослужбовців становить особливу форму державної служби, яка поєднує загальні права та свободи громадян з особливими службовими обов'язками і обмеженнями, продиктованими специфікою військової діяльності. Саме така особливість зумовлює необхідність спеціального правового механізму соціального захисту, який повинен компенсувати ризики, втрати та соціальні обмеження, пов'язані зі службою. Соціальний захист розглянуто як складна багаторівнева система заходів, що включає державні гарантії, спеціальні програми підтримки, додаткові й недержавні форми допомоги. До них належать правові, матеріальні, медичні, психологічні, освітні та організаційні інструменти, спрямовані на забезпечення гідного рівня життя військовослужбовців, соціальної стабільності їхніх родин, а також на сприяння ефективній адаптації після звільнення зі служби. Наукова новизна дослідження полягає у вдосконаленні понятійнокатегоріального апарату соціального захисту військовослужбовців, що дозволило розмежувати та систематизувати ключові поняття цієї галузі. У роботі визначено основні структурні елементи системи соціального захисту – соціально-економічний, морально-психологічний і правовий, кожен з яких виконує окрему, але взаємопов'язану функцію у забезпеченні соціальної стабільності військового середовища. Соціально-економічний компонент охоплює фінансове забезпечення, житлову політику, пенсійне страхування; морально-психологічний – заходи підтримки, реабілітації та формування позитивного соціального клімату; правовий – нормативне закріплення гарантій, пільг і компенсацій. Уточнено класифікацію форм і видів соціального забезпечення у військовій сфері, що включає базові (обов'язкові державні гарантії), спеціальні (передбачені для певних категорій військовослужбовців) і додаткові (недержавні або благодійні) механізми підтримки. На основі проведеного аналізу автор запропонував власне трактування соціального захисту військовослужбовців як комплексного міжгалузевого інституту, який поєднує механізми державної допомоги, соціального страхування, пільгових програм, охорони здоров'я, психологічної підтримки та після службової реабілітації. Такий підхід дозволяє розглядати соціальний захист не лише як правову гарантію, а як цілісну систему, спрямовану на відновлення, збереження та розвиток людського потенціалу осіб, що забезпечують оборону та безпеку держави.

2. This thesis presents a comprehensive analysis of the implementation of the right to social protection for military personnel and their families, providing solutions to identified scientific and practical issues. It considers scientific and legal discourse, as well as judicial practice. The thesis examines the evolution of the legislative regulation of social protection for military personnel and their families. This analysis reveals the gradual development of legal approaches to ensuring the social rights of individuals serving in the military. The research determined that the regulatory and legal framework in this area began forming in the early years of Ukraine's independence. At that time, the state started developing its own social policy toward the military, adopting certain elements of the Soviet legal model and adapting them to the new conditions of statehood. The thesis details the main stages of legislative development, from the adoption of Law No. 2011-XII of December 20, 1991, to the present, when increased attention is given to social security issues in wartime. Changes to normative acts aimed at improving monetary, medical, housing, pension, benefits, compensation, and social service provisions are analyzed. Particular attention

is given to how social guarantees have adapted to the challenges posed by martial law, mass mobilization, and the need to support family members of military personnel participating in combat operations. A theoretical analysis has revealed that social protection in the context of military service possesses not only legal significance but also profound socioeconomic significance. It functions as a mechanism for ensuring social justice, fostering public trust in the state, enhancing motivation to serve, and fortifying national security. The paper demonstrates that an effective social protection system is an integral attribute of a social state. In the context of armed aggression against Ukraine, it gains additional importance as a strategic factor in defense capability. This commitment ensures the material stability of military personnel and their families, while also providing essential moral and psychological support. Furthermore, it fosters conditions conducive to maintaining high morale, social cohesion, and trust in government institutions. The study substantiates that the legal status of military personnel constitutes a distinct form of public service, amalgamating the general rights and freedoms of citizens with specific official duties and restrictions inherent to military activity. This feature necessitates a specialized legal mechanism of social protection to compensate for the risks, losses, and social restrictions associated with service. Social protection is regarded as a multifaceted, layered system of measures, encompassing state guarantees, specialized support programs, and supplementary non-state forms of assistance. These include legal, material, medical, psychological, educational, and organizational tools aimed at ensuring a decent standard of living for military personnel, social stability for their families, and facilitating effective adaptation after discharge from service. The scientific novelty of the study lies in the improvement of the conceptual and categorical apparatus of social protection for military personnel, which made it possible to distinguish and systematize the key concepts in this field. The scientific work identifies the main structural elements of the social protection system – socioeconomic, moral-psychological, and legal – each of which performs a separate but interrelated function in ensuring the social stability of the military environment. The socio-economic component encompasses financial assistance, housing policy, and pension insurance. The moral and psychological component includes support measures, rehabilitation, and the cultivation of a positive social climate. The legal component involves the regulatory consolidation of guarantees, benefits, and compensation. The classification of forms and types of social security in the military sphere has been elucidated, encompassing basic (mandatory state guarantees), special (provided for certain categories of military personnel), and additional (non-state or charitable) support mechanisms. The author's analysis yielded a proposed interpretation of social protection for military personnel as a comprehensive inter-sectoral institution that combines mechanisms of state assistance, social insurance, benefit programs, health care, psychological support, and post-service rehabilitation. This approach enables the conceptualization of social protection not solely as a legal guarantee, but as a comprehensive system aimed at restoring, preserving, and developing the human potential of those who ensure the defense and security of the state.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Циганок В.М. Грошове забезпечення військовослужбовців – один із найважливіших елементів їх матеріального становища та мотивації на службі. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія “Право”. 2023. Вип. 78 (1). С. 333–337.
- Циганок В.М. Сучасний стан законодавства України про соціальний захист військовослужбовців та членів їх сімей. Аналітично-порівняльне правознавство. 2023. № 6. С. 377–381.

- Циганок В.М. Проблеми отримання матеріальної допомоги сім'ями загиблих військовослужбовців. Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди «ПРАВО». 2025. Вип. 42. С. 272–279.
- Циганок В.М. Оптимізація та цифровізація адміністративних процедур надання соціальних гарантій сім'ям загиблих військовослужбовців: зарубіжний досвід та українські реалії. Актуальні проблеми інноваційної економіки та права. 2026. № 1. С. 42–45.
- Циганок В. М. Соціальний захист військовослужбовців та членів їх сімей в Україні: сьогодення. Актуальні проблеми приватного та публічного права : матеріали V міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 94-річчю з дня народження члена-кореспондента НАПрН України, академіка Міжнародної кадрової академії, Заслуженого діяча науки України, доктора юридичних наук, професора Процевського О. І. (м. Харків, 31 берез. 2023 р.). Харків, 2023. С. 248–250.
- Циганок В. М. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування як одна із форм соціального захисту військовослужбовців та членів їх сімей. Правове забезпечення соціальної сфери : матеріали XIII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 28 квіт. 2023 р.) / укл. А. А. Сірякова ; за заг. ред. Г. І. Чанишевої ; Нац. ун-т «Одеська юрид. академія». Одеса : Фенікс, 2023. С. 292–295.
- Циганок В. М. Грошове забезпечення – базис матеріального забезпечення військовослужбовців. Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх та технологічних рішень : у 2 т. : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 19 травня 2023 р.) / за загальною редакцією С. В. Ківалова. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. Т. 1. С. 541–543.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Москаленко Олена В'ячеславівна

2. Olena V. Moskalenko

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0807-0519

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний біотехнологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44234755

Місцезнаходження: вул. Алчевських, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Подорожній Євген Юрійович
2. Yevgen Y. Podoroznii

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1677-1937

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Середа Олена Григорівна
2. Olena H. Sereda

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8252-1963

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57212605516; Web of Science Researcher ID: ABH-7537-2020;
<https://scholar.google.ru/citations?user=cuyOuwgAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Головань Тетяна Георгіївна
2. Tetiana H. Holovan

Кваліфікація: к. ю. н., доцент, 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2509-865X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ждан Микола Дмитрович

2. Mykola D. Zhdan

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7773-0402

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Коваленко Олена Олександрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Коваленко Олена Олександрівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Новолокін Антон Володимирович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна